

Z OBSAHU:

SDÍLENÝ AKČNÍ PLÁN SECAP – VÝHODNÉ ŘEŠENÍ PRO MALÉ OBCE

NABÍDKA ŠKOLENÍ PRO POSOUZENÍ VÍCENÁSOBNÝCH DOPADŮ ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI NÁSTROJEM MICATOOL

PRVNÍ TEST ENERGETICKÉ FLEXIBILITY V DOMÁCNOSTECH POTVRDIL JEJÍ POTENCIÁL

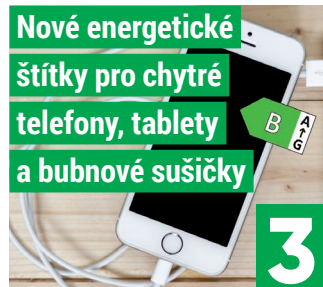
INOVATIVNÍ MODEL ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ SNIŽUJE NÁKLADY KOMUNIT NA DODÁVKY TEPLA

UHLÍK JAKO MĚŘÍTKO ÚSPĚCHU: PROČ SE MĚNÍ STAVEBNICTVÍ?

PRVNÍ HODNOCENÍ ODHALILO SLABOU PŘIPRAVENOST BUDOV NA CHYTRÁ ŘEŠENÍ

NOVÉ STANDARDY HARMONIZUJÍ VÝPOČTY ÚSPOR ENERGIE V EU

MOBILIZACE SOUKROMÉHO KAPITÁLU PRO RYCHLEJŠÍ RENOVACE VĚŘEJNÝCH BUDOV

Nové energetické štítky pro chytré telefony, tablety a bubnové sušičky

3

Nová centra CETAC pomohou obcím s přechodem na čistou energii

4

Virtuální realita nabízí efektivnější vzdělávání ve stavebnictví

8

Vídeň ukazuje cestu k udržitelnému a dostupnému městskému bydlení

Dostupné a kvalitní bydlení představuje jeden z klíčových pilířů městské politiky. Porovnání Vídně a Prahy ukazuje, že systematický přístup může výrazně ovlivnit dostupnost, kvalitu i sociální a udržitelný rozměr městského prostředí.

Vídeň patří k evropským lídrům v oblasti městského a sociálního bydlení. Město vlastní či spravuje přibližně 50 % bytového fondu prostřednictvím měst-

ských bytových družstev a neziskových stavebních spolků (z německého „Gemeinnützige Bauvereinigungen“ – GBV).

→ 12

Průzkum potvrdil zájem spotřebitelů o energeticky úsporné výrobky

Spotřebitelský průzkum provedený mezi více než 2 500 respondenty v deseti zemích Evropské unie, včetně České republiky, jednoznačně potvrdil silnou poptávku po přehlednějších, rychlejších a spolehlivějších informacích o energeticky náročných výrobcích. Tyto informace mají klíčovou roli při podpoře přechodu Evropy k udržitelným a energeticky úsporným nákupům.

Průzkum ukázal, že ačkoli více než 90 % spotřebitelů při rozhodování o nákupu ve velké míře spoléhá na *informace online*, evropská databáze EPREL a QR kódy, které jsou na všech energetických štítcích, nejsou zatím využívány v dostatečné míře. Při používání online nástrojů kladou spotřebitelé v EU největší důraz na úplnost informací o produktech a filtrech, možnost porovnávat produkty a třídit je podle ceny, různých vlastností nebo značky.

→ 2

Ruská válka je hlavní brzdou investic do energetické účinnosti na Ukrajině

Rozhovor s Andrijem Kyrčivem, koordinátorem programů a projektů v Asociaci *Energy Efficient Cities of Ukraine*, najdete na straně... → 6

Sdílený akční plán SECAP – výhodné řešení pro malé obce

A kční plán pro udržitelnou energetiku a klima (SECAP) se stal klíčovým strategickým nástrojem pro komunální energetiku. Navazuje na závazek v rámci Paktu starostů a primátorů, iniciovaného Evropskou komisí. Sdílený SECAP přináší menším obcím možnost vytvořit společný plán a snížit náklady na jeho přípravu.

SECAP je komplexní plán zaměřený na snižování emisí a zvyšování energetické efektivity na lokální úrovni. Obsahuje:

- výchozí bilanci emisí (BEI),
- systematický přehled adaptačních a úsporných opatření,
- cíle, kterých chtějí obce dosáhnout.

Sdílený SECAP nabízí skupinám obcí možnost společného závazku nebo sdílení opatření. Existují dvě hlavní varianty: individuální závazky pro každou obec s využitím sdílených opatření, nebo společný závazek pro všechny obce. Společný závazek je ideální zejména pro menší obce, které sdílejí podobné výzvy a mohou společně rozkládat rizika. Sdílený SECAP rovněž umožňuje efektivnější alokaci zdrojů a administrativní úspory, například při podávání dokumentů. V praxi to zrychluje přípravu projektu a zvyšuje šance na získání podpory.

Own Your SECAP

Výhody sdíleného SECAPu spočívají v synergii mezi obcemi. Společný závazek umožňuje rozložení úspor mezi členy, optimalizaci nákladů díky úsporám z rozsahu a sdílenou zodpovědnost mezi více starosty. Rovněž přináší výhody při koordinaci adaptačních opatření a usnadňuje komunikaci směrem k obyvatelům. Na druhé straně sdílený SECAP může přinést i výzvy. Například pokud jsou obce ve skupině příliš rozdílné, může být koordinace obtížnější. Navíc je nutné zpracovat výchozí bilanci emisí pro celé území a rozčlenit ji pro každou obec, což vyžaduje kvalitní data a dobrou spolupráci. Důležitým aspektem je rovněž politická vůle, protože některé obce mohou být více ochotné investovat do úspor než jiné. Proto je klíčové jasné nastavení rolí, harmonogramu a systémů rozhodování.

Sdílený SECAP je obzvláště vhodný pro svazky obcí v jednom regionu, které sdílejí podobnou velikost, demografické charakteristiky a environmentální problémy. Pokud je mezi obcemi dobrá komunikace a důvěra, mohou výhody výrazně převážit nad možnými nevýhodami. Příkladem úspěšného sdíleného SECAPu je spolupráce dobrovolného svazku obcí Tolštejn (www.tolstejn.cz). Obce Rybníště, Jiřetín pod Jedlovou, Doubice, Dolní Podluží, Horní Podluží a město Chřibská se po vzájemné dohodě rozhodly vytvořit společný energetického plán.

Michal Staša

michal.stasa@svn.cz

Průzkum potvrdil zájem...

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 1

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ASPEKTY PŘI NÁKUPU DOMÁCÍCH SPOTŘEBIČŮ
dle hodnocení evropských spotřebitelů

Při nákupu výrobků s energetickými štítky spotřebitelé nejčastěji využívají *platformy pro recenze a testy výrobků a srovnávače cen*. Méně často používají platformy s recenzemi zákazníků a nejméně kalkulačky pro energetiku a udržitelnost.

V nákupních rozhodnutích dominují *nákladová hlediska*, přičemž spotřebitelé oceňují energetickou účinnost výrobků, jejíž relativní význam se mění podle kategorie výrobků:

→ **U domácích spotřebičů a topných/klimatizačních systémů** jsou nejdůležitějšími kritérii spotřeba

energie a účinnost, pořizovací cena, celkové náklady a provozní náklady.

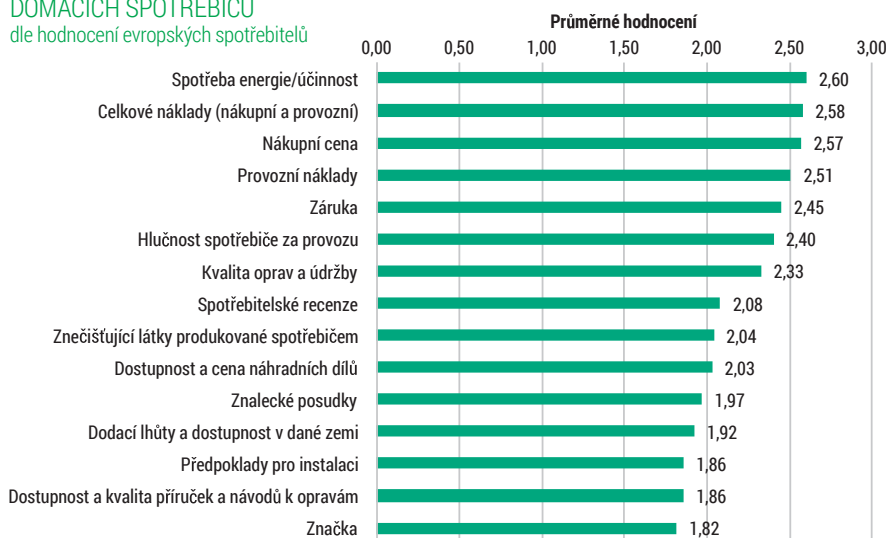
→ **U spotřební elektroniky** je rozhodující počáteční pořizovací cena, zatímco spotřeba energie a provozní náklady mají menší váhu.

Záruka se ve všech kategoriích stabilně umísťuje na předních místech, což potvrzuje důraz spotřebitelů na trvanlivost výrobků. Mezi další minimálně středně důležité faktory patří kvalita servisních služeb, recenze zákazníků i expertů, dostupnost náhradních dílů, emise škodlivin, značka, dodací lhůty, návody a instalační požadavky.

Tyto poznatky budou využity při vývoji nové webové aplikace, která v uživatelsky přívětivé podobě nabídne komplexní údaje o výrobcích, včetně spotřeby energie, energetické účinnosti a technických parametrů. Cílem projektu *EPREL Services* je tímto způsobem plně využít data z databáze *EPREL* a pomoci spotřebitelům i odborníkům po celé Evropě rozhodovat se při nákupu spotřebičů informovaněji a udržitelněji.

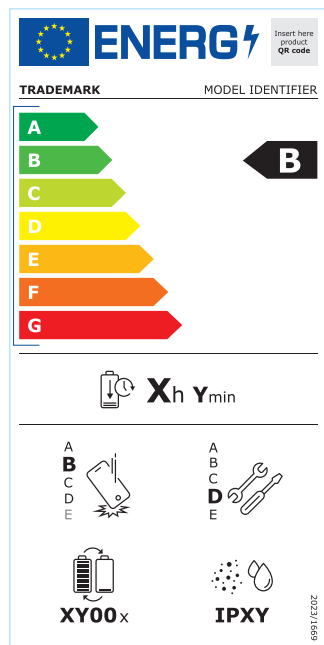
Juraj Krivošík

juraj.krivosik@svn.cz

Nové a aktualizované energetické štítky pro chytré telefony, tablety a bubnové sušičky

Energetické štítky představují transparentní nástroj, který umožňuje spotřebitelům efektivně porovnávat výrobky napříč kategoriemi a vybírat si energeticky účinnější modely. Tyto modely nejen snižují jejich účty za energie, ale také chrání přírodní prostředí a přispívají k energetické bezpečnosti.

Vzhledem k dynamickému vývoji na trhu se zavádějí nové nebo aktualizované energetické štítky, aby se spotřebitelé mohli při nakupování rozhodovat na základě relevantních informací.

Nový energetický štítek pro chytré telefony a tablety typu slate

Všechny chytré telefony a tablety typu slate uvedené na trh počínaje 20. červnem 2025 musí být vybavené zcela novým energetickým štítkem. Ten poskytuje kupujícím nejen informace o energetické účinnosti, ale také o několika dalších vlastnostech výrobku, které jsou relevantní při rozhodování o nákupu. Patří sem spolehlivost po volném pádu, opravitelnost a ochrana krytem proti vniknutí kapaliny. Štítky navíc obsahují informace o výdrži baterie na jeden cyklus/nabití a celkové životnosti baterie.

Nové povinné požadavky na výrobky zároveň zajišťují, že všechny modely nabízené v EU budou splňovat určitou úroveň kvality a účinnosti. Výrobky nesplňující tyto požadavky již není možné na unijní trh uvádět.

Klíčové povinné požadavky zahrnují:

- Baterie musejí vydržet alespoň 800 cyklů nabití a vybití až do 80 % své původní kapacity.
- Dodavatelé musejí zajistit dostupnost náhradních dílů do 5–10 pracovních dnů po dobu alespoň 7 let od posledního uvedení daného modelu na unijní trh.
- Povinná je delší dostupnost aktualizací operačního systému.
- Odborné opravy musejí mít přístup ke veškerému softwaru nebo firmwaru potřebnému k aktualizacím nebo opravám.

Podle studie vypracované pro Evropskou komisi (*Ecodesign Impact Accounting Overview Report 2024*) se očekává, že tato opatření přinesou spotřebitelům významné úspory:

- V roce 2030 dosáhne celková úspora energie v EU 2,2 TWh za rok, což představuje úsporu 31 % oproti scénáři bez těchto opatření.
- Úspory spotřebitelů v roce 2030 dosáhnou 20 miliard EUR a vyplývají téměř výhradně ze snížených výdajů na pořízení díky prodloužení životnosti zařízení. Energetické úspory ve výši 0,6 miliardy EUR a dodatečné výdaje na opravy a údržbu ve výši 0,8 miliardy EUR jsou ve srovnání s tím zanedbatelné.

Aktualizované energetické štítky a minimální požadavky na energetickou účinnost bubnových sušiček pro domácnosti

U nových modelů bubnových sušiček uváděných na trh od července 2025 budou použity aktualizované

energetické štítky a zároveň se zpřísní minimální požadavky na energetickou účinnost. Změny se týkají požadavků na energetickou účinnost, na účinnost kondenzace a režimy s nízkou spotřebou energie, dostupnost náhradních dílů, rozsahu informací poskytovaných spotřebitelům a přehlednosti informací na energetických štítcích.

Díky těmto přísnějším nárokům bude od července 2025 možné na unijní trh uvádět výhradně modely bubnových sušiček s tepelným čerpadlem. Tento krok přinese další významné úspory nákladů na energii spotřebitelům. Starší, méně účinné modely, které zůstanou v prodeji, budou muset být rovněž opatřeny novými energetickými štítky a mohou být prodávány po neomezenou dobu.

Zásadním posílením práv spotřebitelů je také garance dostupnosti náhradních dílů, a to po dobu nejméně 10 let od uvedení posledního kusu daného modelu bubnové sušičky na trh. Tyto díly musí být dodány během 15 pracovních dnů od obdržení objednávky.

Odhaduje se (*Ecodesign Impact Accounting Overview Report 2024*), že opatření týkající se bubnových sušiček budou mít významné přínosy:

- Přejít na jednu z nejúčinnějších bubnových sušiček může snížit spotřebu elektrické energie o cca 60 %.
- Úspory plynoucí z těchto opatření mohou v roce 2030 dosáhnout objemu, který odpovídá spotřebě elektrické energie Litvy.

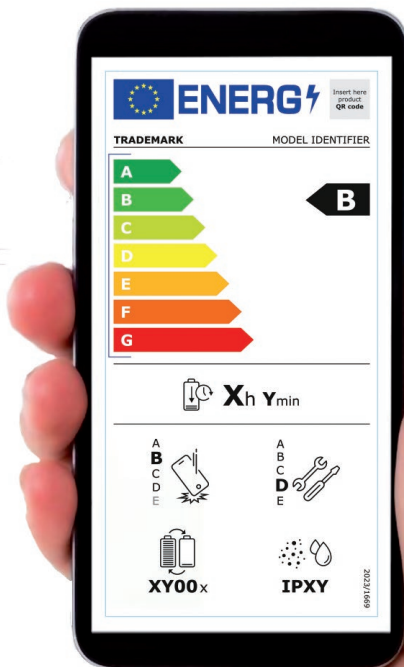
Juraj Krivošík

juraj.krivosik@svn.cz

COMPLIANCE SERVICES

Více informací pro prodejce a výrobce těchto výrobků:
www.product-compliance-services.eu

Nabídka školení pro posouzení vícenásobných dopadů energetické účinnosti nástrojem MICATool

Nástroj *MICATool* umožňuje hodnotit vícenásobné dopady energetické účinnosti na evropské, národní i místní úrovni a podporuje kvalifikovaná rozhodnutí politiků i odborníků z praxe. Zatímco posuzování a zohledňování vícenásobných dopadů je vyžadováno evropskou legislativou v souvislosti se zaváděním principu „energetická účinnost v první řadě“ (EE1), nástroj *MICATool* nabízí rozhodovatelům možnost snadného vyhodnocení různých scénářů zavádění opatření.

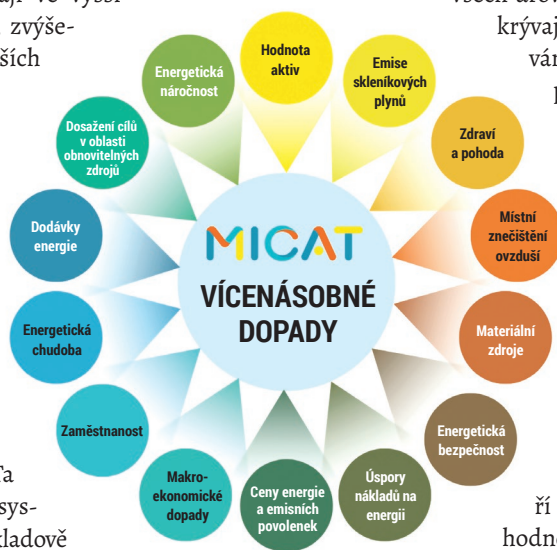
Vícenásobné dopady jsou v *MICATool* strukturovány do tří kategorií: environmentální, sociální a ekonomické. Mezi environmentální dopady patří nižší emise CO₂ a menší znečištění ovzduší; sociální dopady zahrnují snížení energetické chudoby, lepší kvalitu vnitřního prostředí a zdraví; ekonomické dopady spočívají ve vyšší energetické bezpečnosti, zvýšení hodnoty majetku a nižších výrobních nákladech.

Díky projektu *SEED* *MICAT* se rámec *MICATool* rozšiřuje i na obnovitelné zdroje, aby bylo možné porovnat scénáře na straně poptávky i nabídky v souladu s principem „energetická účinnost v první řadě“ (EE1) podle směrnice o energetické účinnosti (EED, 2023). Ta ukládá členským státům systematicky zvažovat nákladově efektivní řešení na straně poptávky a metodicky hodnotit celý životní cyklus, dlouhodobou perspektivu, systémovou a nákladovou efektivitu, bezpečnost dodávek a širší společenské přínosy, včetně zdravotních a environmentálních, v přechodu ke klimatické neutralitě.

Nově je k dispozici balíček školicích materiálů, který výrazně zjednodušuje první kroky i pokročilou práci s nástrojem. Podrobný návod provede volbou scénářů, zadáním úspor a parametrů až po interpretaci výsledků tak, aby výstupy byly přímo použitelné pro posuzování variant politik a investic na všech úrovních správy. Materiály pokrývají nastavení scénářů, zadávání úspor energie, pokročilé parametry i interpretaci výsledků včetně monetizace a analýz nákladů a přínosů – v souladu s principem „energetická účinnost v první řadě“.

Pro zástupce ministerstev a dalších relevantních aktérů na národní úrovni (např. z řad akademické sféry, agentur či průmyslu), kteří chtějí *MICATool* využít pro hodnocení politik a podpůrných programů, jsou k dispozici online školicí semináře pořádané Fraunhoferem Institute ve spolupráci se SEVEN. V případě zájmu nás neváhejte kontaktovat na uvedeném e-mailu.

Jana Szomolányiová jana.szomolanyiova@svn.cz

micatool.eu/
seed-micat-project-en

Nová centra CETAC pomohou obcím s přechodem na čistou energii

Místní samosprávy sice produkují přímo jen asi 4,8 % celkových emisí skleníkových plynů na svém území, přesto zastávají klíčovou pozici při vedení transformace k čisté energii. Dokážou totiž zapojit občany i firmy a účinně propojovat politiku s praktickými řešeními. Hlavní výzvou je přeměnit cíle dekarbonizace na inkluzivní, kolaborativní a konkrétní místní opatření tak, aby při přechodu na čistou energii nikdo nezůstal stranou.

S klimatickými cíli na obzoru přetrvávají emise z obytných a komerčních budov z velké části bez odpovídajícího řešení. Proto města a obce podnikají cílené kroky, jak vtáhnout obyvatele, firmy i školy do smysluplných a trvalých změn. Efektivní zapojení veřejnosti do dekarbonizace budov je zá-

sadní pro plnění národních klimatických závazků. Základem je srozumitelná komunikace – od veřejných workshopů a partnerství se školami přes přímé oslovování až po kampaně na sociálních sítích.

V posledních měsících začalo pět pilotních obcí ve střední a východní Evropě – kromě Česka také v Polsku, Rumunsku, Lotyšsku a Litvě – zřizovat specializovaná Centra podpory přechodu na čistou energii CETAC (Clean Energy Transition Assistance Centers). Tato centra nejsou pouhé informační přepážky, nýbrž fungují jako mosty mezi samosprávami a komunitami. V rámci pilotního projektu budou tato centra zavádět a vyhodnocovat různé aktivity, které pomohou obcím při zapojování občanů a místních firem, a tím posílí jejich úsilí o snižování uhlíkové stopy.

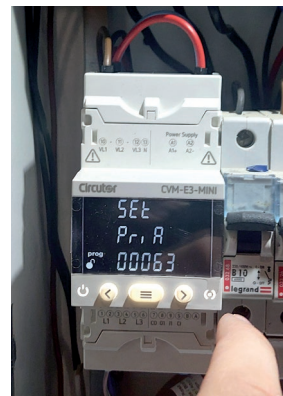
Navrhované služby zahrnují:

→ Sociální odbory poradí zranitelným domácnostem, jak snížit náklady na energie. → **5**

První test energetické flexibility v českých domácnostech potvrdil její potenciál

Rozvoj obnovitelných zdrojů, zejména solárních a větrných elektráren, je klíčovým nástrojem evropské klimatické politiky a závazků vyplývajících ze Zelené dohody pro Evropu a balíčku *Fit for 55*. Tyto zdroje však přinášejí nové výzvy – jejich výroba je proměnlivá a hůře řiditelná. Proto aby bylo možné zajistit stabilní provoz elektrické sítě, roste potřeba využívat nové nástroje. Řešením je energetická flexibilita na straně poptávky – schopnost přizpůsobit spotřebu nebo výrobu elektřiny signálům ze sítě. Společnost SEVEN testovala tento přístup v českých domácnostech a výsledky slibují zajímavé možnosti.

bungees.eu

BungeES

Energetická flexibilita se stává důležitým prvkem moderní energetiky a současně příležitostí pro domácnosti a firmy. Aktivně se mohou zapojit do fungování trhu s elektřinou a získat schopnost upravovat svou spotřebu nebo výrobu elektřiny v reakci na signály ze sítě nebo trhu. Abychom ověřili její praktické využití v českých domácnostech, zapojila se společnost SEVEN v rámci projektu *BungeES* do přípravy a realizace pilotního projektu energetické flexibility v České republice. Podobné pilotní projekty byly současně realizovány ve Španělsku a Portugalsku. Cílem bylo nasazení technologie firmy Voltalis ve vybraných domácnostech a ověření potenciálu flexibilního řízení spotřeby v českém prostředí.

Příprava zahrnovala pečlivé vytipování konkrétních instalací. Do projektu byly v českém prostředí zahrnuty bojler, tepelná čerpadla a akumulární kamna. Součástí přípravné fáze byla také komunikace s majiteli, která se ukázala jako jedna z nejdůležitějších součástí projektu. Srozumitelné vysvětlení principu řízení spotřeby, technického řešení a konkrétních přínosů jsou nezbytnou podmínkou pro bezproblémové fungování systému. Přispívají také k ochotě majitelů se projektu účastnit. V neposlední řadě bylo třeba ověřit typ elektroinstalace, zejména potvrzení TN-S sítě (tří- či pětižilového rozvodu), která je nezbytná pro všechny nové instalace.

V rámci realizace bylo řešení energetické flexibility firmy Voltalis nainstalováno do pěti domácností. Tým francouzských techniků pod dohledem českých elektrikářů nainstaloval komunikační a měřicí zařízení včetně systému pro odpojování spotřebiče. Výsledkem je možnost dálkového řízení i sledování spotřeby prostřednictvím mobilní aplikace. Uživatelé byli důkladně poučeni o možnostech a ovládání celého systému.

Pilotní projekt jednoznačně potvrdil, že i v českém prostředí existuje reálný technický i praktický potenciál pro využití energetické flexibility v domácnostech. Největší omezení vyplývají ze stále přítomného typu instalace TN-C, která je nevhodná pro instalaci proudových chráničů. Ty jsou přitom povinné pro všechny nové elektroinstalace.

Zkušenosti z pilotního projektu ukazují, že pro budoucí rozvoj energetické flexibility v České republice je důležitá svědomitá komunikace s majiteli. Pro shromažďování komplexních informací doporučujeme u dalších projektů instalovat teplotní senzory, případně i senzory vlhkosti a CO₂, jako nedílnou součást použitého řešení.

Michal Staša
Jiří Karásek

michal.stasa@svn.cz
jiri.karasek@svn.cz

- Bytové odbory pomohou nájemníkům s energeticky úspornými opatřeními.
- Strategické týmy nasměrují občany k dotacím a financování, zatímco marketingoví specialisté zviditelní a zpřístupní možnosti úsporných řešení.
- Komplexní školení zaměstnanců municipalit má zajistit dlouhodobou udržitelnost pilotních akcí a ukotvení služeb center v běžné praxi.

Cíl je jednoduchý, ale ambiciózní: podpořit dekarbonizaci všech sektorů – od domácností přes školy až po obchody – budováním kultury spolupráce. Praktické služby, jako seznamy certifikovaných energetických odborníků, ambadorské programy či veřejné akce, vznikají s aktivním přispěním těch, kterým mají sloužit. Odstraňování bariér a cílené poradenství představují nezbytné cesty k úspěšné dekarbonizaci na místní úrovni.

Tyto kroky nestojí osamocené. Jsou součástí rostoucího hnutí, které dělá z udržitelnosti společné poslání. Za tímto úsilím stojí projekt CETAC, jenž pomáhá obcím proměnit politiku v partnerství a emise v příležitost. Cílem je vytvořit replikovatelný model, který města napříč Evropskou unií využijí k realizaci svých energetických a klimatických plánů.

Fernanda Ramirez-Reyes,
Václav Šebek
vaclav.sebek@svn.cz

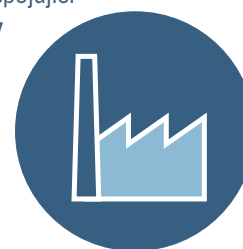
Více
o projektu
CETAC
(svn.cz/cetac)

**Nový standard pro
jednotné kontaktní místo**
jako komunikační bod spojující
**města s občany
a podnikateli**

**v oblasti
čisté energie
a energetické
účinnosti.**

Ruská válka je hlavní brzdou investic do energetické účinnosti na Ukrajině

Rozhovor s Andrijem Kyrčivem, koordinátorem programů a projektů v Asociaci Energy Efficient Cities of Ukraine, otevírá konkrétní cestu od zděděné neefektivity k praktickým krokům v oblasti energetické účinnosti a využití obnovitelných zdrojů na Ukrajině. Válka dramaticky změnila priority municipalit, přesto právě energetická účinnost a moderní řízení spotřeby určují jejich odolnost a udržitelnost. Dozvíte se také, jaká zahraniční pomoc je nejučinnější.

Kde vidíte největší potenciál úspor energie v ukrajinských municipalitách?

Ukrajinské municipality zdědily mimořádně neefektivní bytový fond ze sovětské éry, kdy byly náklady na energii státem regulované a z politických důvodů udržované na uměle nízké úrovni. Bohužel se jim podařilo zrekonstruovat jen malou část tohoto bytového fondu – nedostatečnou k dosažení významného snížení spotřeby energie.

Kromě toho se snahu o zlepšení celkové situace dlouhodobě nedaří posouvat kvůli celé řadě dalších faktorů, jako je zastaralá a neefektivní síť centrálního i dálkového vytápění, chybějící přesné měření spotřeby energie a efektivní municipální energetický management, zakořeněné vzorce chování a pokračující používání zastaralých stavebních materiálů a metod namísto přijetí nových standardů pro energeticky neutrální či energeticky plusové budovy apod.

Jistě však existují ukrajinské komunity, které se již zaměřily na cíle zelené transformace, připojily se k významným evropským iniciativám a využívají dostupné nástroje (například Covenant of Mayors a European Energy Award), vypracovaly udržitelné rozvojové plány a politiky zelené transformace a krok za krokem je realizují. Ačkoli takových komunit není mnoho ve srovnání s celkovým počtem více než 1 400: například k červenci 2025 bylo 346 ukrajinských signatářů Covenant of Mayors, z nichž některé jsou dočasně okupovány či devastovány agresorem, zatímco jiné jsou v pozastaveném režimu nebo pozastavené kvůli neplnění závazků a systém European Energy Award dnes uplatňuje pouze 12 ukrajinských komunit. Právě tyto municipality plní roli lídrů a ukazují ostatním správný směr.

Hlavní pilíře potenciálu energetických úspor v ukrajinských komunitách dnes i v příštích desetiletích jsou: zavedení moderních municipálních systémů energetického managementu propojených s automatickým měřením, přenosem, agregací a analytickým softwarem; komplexní obnova starého bytového fondu a výstavba nových rezidenčních budov v souladu s normami EU (a dále); široké využití obnovitelných zdrojů energie a jejich kombinací pro dodávky elektřiny a tepla (například fotovoltaic

ky s tepelnými čerpadly) ve veřejném i rezidenčním sektoru; a vytváření energetických společenství a energetických ostrovů s nezávislou výrobou a akumulací energie, které předejdou výpadkům způsobeným válkou.

Jaké jsou klíčové výzvy a bariéry zavádění energetických opatření pro ukrajinské municipality?

Je zcela zřejmé, že ruská válka proti Ukrajině je hlavní a nejvýznamnější překážkou plného zavádění energeticky účinných a úsporných opatření v ukrajinských komunitách. Jakákoli renovace či rekonstrukce zdrojů elektřiny a tepla je téměř okamžitě následována raketovými či bombovými útoky, zejména v oblastech v blízkosti aktivních bojových zón.

Ukrajina například přišla o řadu fotovoltaických instalací a zařízení využívajících jiné obnovitelné zdroje, které bylo nepřítelem zničeno nebo odcizeno. Dalším zásadním problémem je nedostatek financování pro instalaci inovativních energeticky účinných zařízení a lokálních energetických zdrojů, které by snížily celkovou spotřebu energie v komunitách – a to kvůli vysokým investičním rizikům v době války a národním prioritám rozpočtových výdajů v rámci válečného režimu, které jsou pro místní samosprávy závazné.

Dodatečnou výzvu představuje výrazná ztráta kvalifikovaných a vyškolených místních pracovníků, kteří se podíleli na tvorbě a implementaci lokálních a regionálních energetických a klimatických politik, avšak byli buď mobilizováni do ukrajinských ozbrojených sil, nebo se přestěhovali či opustili zemi.

Některé překážky spojené s energetickou legislativou na národní úrovni zůstávají nevyřešené: navzdory přijetí důležitých právních norem v souladu s požadavky EU dosud nebyla vypracována řada prováděcích předpisů, což brání praktické aplikaci těchto zákonů. Navíc v některých místních komunitách stále převládá přístup udržování zaběhlé praxe, a to je potřeba co nejrychleji změnit.

Co by se mělo udělat na Ukrajině, aby ukrajinské municipality realizovaly více opatření energetické účinnosti?

Ukončení válečných operací nebo alespoň dosažení dlouhodobého příměří vytvoří dobré podmínky pro pozitivní změny v oblasti energetické účinnosti a klimatických řešení na všech úrovních – místní, regionální i národní.

Je třeba zdůraznit, že i ve válečných podmínkách existují příklady dobré praxe, zejména při využívání obnovitelných zdrojů energie a jejich kombinací k předcházení výpadkům dodávek v kritické komunální infrastruktuře (zařízení pro zásobování vodou a energií, výroba potravin, nemocnice atd.).

Je však nezbytný hluboký a důkladný audit současného stavu v každé komunitě před jakoukoli rekonstrukcí či instalací nových zařízení (včetně posouzení škod, proveditelnosti zlepšení či rekonstrukce stávajících zařízení a dostupných zdrojů pro renovace nebo nové instalace).

Andrij Kyrčiv
Projektový koordinátor sdružení
Energeticky účinná města Ukrajiny
(Energy Efficient Cities of Ukraine)

Foto: Alex Lishina / pexels.com

„Je zcela zřejmé, že ruská válka proti Ukrajině je hlavní a nejvýznamnější překážkou plného zavádění energeticky účinných a úsporných opatření.“

V souladu s ukrajinskou legislativou je v každé komunitě povinné zavedení systémů energetického managementu a tvorba municipálních energetických plánů. Na národní úrovni je důležité vytvořit odpovídající a komplexní legislativní rámec a zároveň motivovat místní samosprávy, aby k těmto úkolům přistupovaly prakticky, nikoli formálně – tedy aby připravovaly realistické politiky a plány s jasnou vizí kroků a alokace zdrojů pro jejich realizaci.

Na lokální a regionální úrovni je klíčová dostupnost vyškoleného a kvalifikovaného personálu schopného takové realistické energetické a klimatické plány připravit a implementovat. V kombinaci s důkladnou analýzou dostupných a potřebných zdrojů, externím poradenstvím a financováním mohou místní samosprávy přejít k přesnému a realistickému plánování energetických a klimatických opatření a jejich následné realizaci.

Jak mohou k tomu nejlépe přispět zahraniční partneři?

Potenciální pomoc zahraničních partnerů by se měla zaměřit na vysoce cílené poradenství, které se vyhne opakování obecných témat. Zejména by mělo jít o školení místního personálu, jak úspěšně žádat o evropské úvěry a pracovat s úvěrovými programy. Dále je potřeba otevřít širší příležitosti pro práci s grantovými, úvěrovými a dotačními programy pro střední a malé komunity a sdílet inovativní příklady dobré praxe v energetické účinnosti a klimatických politikách s ukrajinskými komunitami. To by se mělo

dít zejména prostřednictvím širokospektrálních institucionálních partnerství (twinningů) a studijních pobytů, jakož i prostřednictvím projektů a programů s praktickou implementací osvědčených modelů (například program EU LIFE a dřívější program „Covenant of Mayors – Demonstration Projects“).

Nedávný průzkum mezi členy Asociace Energy Efficient Cities of Ukraine (EECU), která sdružuje více než 100 ukrajinských municipalit se silným závazkem ke zvyšování energetické účinnosti, potvrdil nutnost upřednostnění projektů s realizační složkou. Jde o iniciativy, v nichž komunity získají jak dovednosti a know-how, tak i praktickou realizaci skutečných opatření energetické účinnosti, financovaných plně či spolufinancovaných zahraničními donory. Mechanismus Evropského seskupení pro územní spolupráci (EGTC) by mohl ukrajinským komunitám zajistit přístup ke strukturálním fondům EU a prohloubit spolupráci s partnerskými obcemi v EU při posilování energetické účinnosti. Je důležité přesměrovat nástroj EU Ukrainian Facility tak, aby drtivá většina dostupných prostředků směřovala do reálných a hodnotných opatření, nikoli jen do poradenských poolů v EU.

Nejdřív je však klíčové nastartovat mírový proces a teprve poté spustit komplexní a chytrou energeticky efektivní obnovu.

Děkujeme!

Juraj Krivošík

juraj.krivosik@svn.cz

enefcities.org.ua/en

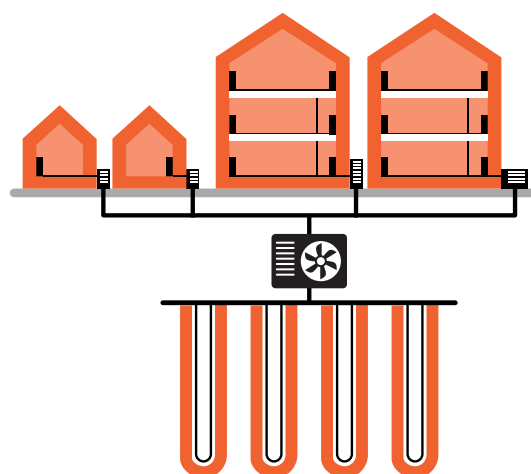
Inovativní model energetického společenství snižuje náklady komunit na dodávky tepla

Ve většině evropských zemí dnes čelíme zásadní výzvě: jak v budoucnu zajistit dostupné, čisté a spolehlivé vytápění v obytných budovách. Mnoho domácností je závislých na plynových kotlích, kotlích na tuhá paliva nebo využívá neefektivní elektrické vytápění. Uvedené systémy jsou nejen finančně náročné, ale často je provází i vysoká energetická neefektivita, poruchovost a náročná údržba. Přitom právě sektor vytápění významně přispívá ke spotřebě energie i produkci emisí skleníkových plynů. Modernizace systémů vytápění a chlazení je nákladná, a technicky i organizačně složitá, obzvláště tam, kde chybí centrální rozvod tepla. Právě zde se otevírá prostor pro nový model: komunitní sdílení tepla z lokálních zdrojů.

V modelu komunitního sdílení tepla se obyvatelé domu nebo sousedství spojí a společně vybudují lokální zdroj tepla, který slouží celé komunitě. Místo individuálních kotlů v každém bytě nebo domě vznikne sdílený systém vytápění, jenž znamená nižší provozní náklady, vyšší komfort a zásadní úlevu od složitostí provozu i údržby.

Projekt HeatCOOP, jehož je společnost SEVEN projektovým partnerem, posouvá myšlenku sdílení tepla dál a systematicky rozvíjí model komunitního vytápění. Nejde pouze o technické řešení, ale také o jeho komplexní propojení s ekonomickými, organizačními, právními i finančními hledisky. Hlavním cílem je vytvořit podmínky, ve kterých může energetické společenství vzniknout a efektivně fungovat – tedy aby lidé získali nejen možnost teplo společně pořizovat, ale také se spolupodílet na jeho správě a dalším rozvoji systému. Je to cesta, jak demokratizovat přístup k teplu, posílit místní soběstačnost a snížit závislost na fosilních palivech. Přínosy jsou jak ekonomické (nižší náklady na vytápění), tak sociální (posílení sousedských vazeb a důvěry) i ekologické (nižší emise, vyšší efektivita). Pilotní projekty

již vznikají nejen v České republice, ale i v Rakousku a Slovinsku a ukazují, že inovativní komunitní řešení jsou reálně funkční cestou k udržitelnému rozvoji měst a obcí, která zároveň šetří náklady.

Jan Pojar, Fakulta stavební, ČVUT v Praze

Jiří Karásek

jiri.karasek@svn.cz

www.svn.cz/cs/heatcoop

HeatCOOP

Virtuální realita nabízí efektivnější vzdělávání ve stavebnictví

Stavebnictví prochází zásadní proměnou v reakci na stanovené klimatické a energetické cíle. Virtuální realita otevírá cestu k bezpečnějšímu, rychlejšímu a levnějšímu vzdělávání odborníků, kteří budou realizovat energeticky úsporné budovy budoucnosti.

Požadavky na budovy se mění rychleji než kdy dříve. Rostou nároky na energetickou účinnost, udržitelnost a technickou kvalitu staveb. Tato transformace však přináší zásadní výzvu. S měnícími se požadavky souvisí potřeba hlubší odbornosti, nových dovedností a větší adaptability pracovníků ve stavebním sektoru. Celé odvětví čelí naléhavé výzvě nejen zvýšit kvalifikaci stávajících pracovníků, ale také přilákat nové zájemce a systematicky podporovat jejich profesní růst.

Právě zde mohou sehrát klíčovou roli inovativní vzdělávací nástroje, a to především virtuální

realita (VR). Ta přináší do odborného vzdělávání ve stavebnictví průlomovou změnu tím, že umožňuje bezpečné a opakované trénování praktických dovedností, které by jinak bylo nákladné, časově náročné nebo obtížně realizovatelné. Díky simulacím reálných situací pomáhá VR prohlubovat porozumění technickým procesům, zvyšovat zapojení účastníků a výrazně zrychlovat osvojení klíčových dovedností. Výsledek? Lépe připravení odborníci, kteří zvládnou náročné výzvy moderního stavebnictví.

SEVEN je partnerem projektu DiVIRTUE který reaguje na naléhavou potřebu rychlého posílení kvalifikace pracovníků ve stavebnictví v kontextu ambiciózních evropských cílů v oblasti klimatu a energetiky. Hlavním cílem je připravit celý sektor na realizaci kvalitních renovací a výstavbu budov s nulovými emisemi – úkol, který vyžaduje novou generaci vysoce kvalifikovaných odborníků.

Jiří Karásek

jiri.karasek@svn.cz

Uhlík

jako měřítko úspěchu: proč se mění stavebnictví?

Stavebnictví patří k největším producentům emisí skleníkových plynů. Rostoucí ceny energie, legislativní tlak a požadavky investorů na udržitelnost činí z uhlíkového managementu klíčovou konkurenční výhodu. Uhlíková stopa již dnes ovlivňuje přístup k financování, úspěch ve veřejných zakázkách i pojistné podmínky. Nová příručka pro řízení emisí reaguje na potřebu připravit stavební sektor na realitu, v níž transparentní data o emisích rozhodují o konkurenceschopnosti.

Co je uhlíková stopa a jaký význam má její měření?

Uhlíková stopa vyjadřuje celkový objem emisí skleníkových plynů spojených s veškerými činnostmi podniku: od výroby stavebních materiálů, přes dopravu a samotnou výstavbu, až po dlouhodobý provoz a případnou demolici budov.

Přesné výpočty ukazují, kolik emisí skleníkových plynů vyjádřených ekvivalentem CO₂ vzniká při spotřebě energií, provozu stavebních strojů nebo přepravě materiálů. Kvantifikace uhlíkové stopy vytváří strategický základ pro:

- Snížování provozních nákladů prostřednictvím energetických úspor.
- Plnění legislativních požadavků a předcházení pokutám.
- Získání důvěry investorů orientovaných na ESG kritéria.
- Konkurenční výhodu uchazeče o zelené zakázky.
- Dlouhodobou udržitelnost podnikání v měnícím se regulatorním prostředí.

Jaké kroky zahrnuje řízení uhlíků?

Efektivní uhlíkový management představuje systematický, dlouhodobý proces zahrnující pět klíčových kroků:

1. Výpočet emisí s využitím uznávaných mezinárodních metodik, jako je GHG protokol nebo ISO 14064, zajišťuje věrohodnost a srovnatelnost dat.
2. Analýza hlavních zdrojů emisí a identifikace největších příležitostí pro úspory napříč firemními aktivitami.
3. Stanovení konkrétních a měřitelných cílů snížení emisní zátěže.
4. Realizace účinných opatření k dosažení energetických úspor, výběr nízkoemisních materiálů, optimalizace logistiky a další praktická opatření.
5. Průběžné sledování, vyhodnocování a úprava strategie na základě dosažených výsledků.

Tabulka poskytuje strukturovaný přehled opatření pro různé fáze stavebního projektu.

www.svn.cz/esg

ESG

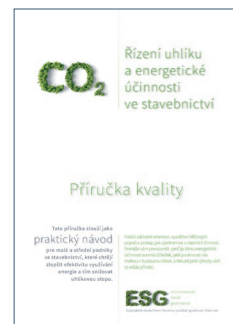
STRUKTUROVANÝ PŘEHLED OPATŘENÍ PRO RŮZNÉ FÁZE STAVEBNÍHO PROJEKTU

FÁZE	TYP OPATŘENÍ	ZÁKONNÉ MINIMUM	STANDARD	DOBRÁ PRAXE
Předinvestiční fáze	Strategické plánování a analýzy	Energetický audit dle zákona č. 406/2000 Sb.; EIA u vybraných projektů	Analýza nákladů životního cyklu (LCC); klimatické prověření investice	Kvantifikace uhlíkové stopy projektu; interní oceňování uhlíku; zapojení stakeholderů
Projektování	Návrh stavby a výběr materiálů	Průkaz energetické náročnosti budovy	Optimalizace návrhu pomocí LCA; výběr materiálů s nižší emisní stopou	Využití EPD materiálů; zelené veřejné zakázky; podmínky pro ESG ve výběrovém řízení
Realizace	Výstavba a řízení stavby	Dodržení požadavků zákona o hospodaření s energií; kontrola kvality realizace	Effektivní logistika; sledování spotřeby paliv a energie; energetický management dle ISO	Použití prefabrikátů s nižšími emisemi; využití OZE při výstavbě; systém ISO 50001; digitalizace (BIM, monitoring)
Provoz stavby	Energetický a environmentální provoz	Monitoring spotřeby energie	Energetický management budov; pravidelná revize zařízení	Aktivní výroba energie z OZE; sdílení dat o emisích; účast v energetických společnostech
Likvidace a ukončení	Ukončení životnosti a recyklace	Nakládání s odpady dle zákona	Třídění a recyklace stavebních materiálů	Recyklace komponent; optimalizace demolice z hlediska uhlíkové stopy; využití materiálů s dlouhou životností

Jakou roli hraje příručka při zavádění uhlíkového managementu?

Příručka vzniká jako praktický nástroj, který usnadní orientaci v požadavcích ESG a nabídne konkrétní doporučení pro malé i velké podniky. Obsahuje metodiku měření emisí v průběhu celého životního cyklu staveb, návody na nastavení realistických cílů a přehled opatření podle úrovně ambice, od zákonného minima po dobrou praxi. Důraz se klade na spolupráci napříč hodnotovým řetězcem a využití dat k plánování udržitelných projektů.

Effektivní řízení uhlíkové stopy se stává klíčovou volbou pro dlouhodobou prosperitu firem v měnícím se tržním prostředí.

Jiří Karásek, Michael Baraník

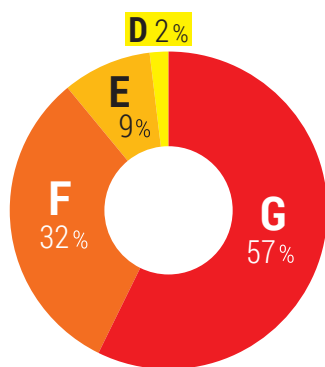
jiri.karasek@svn.cz

První hodnocení odhalilo slabou připravenost budov na chytrá řešení

Česká republika má za sebou první celonárodní test připravenosti budov na chytrá řešení. V rámci projektu SRI-ENACT se vyškolili vůbec první auditori pro SRI a provedli hodnocení 162 budov na připravenost na chytrá řešení (SRI). Výsledky ukazují, že české budovy zatím disponují jen omezenou úrovní digitalizace a chytrých technologií.

ROZDĚLENÍ SRI TŘÍD

TABULKA PŘEHLED TYPŮ BUDOV A DOSAŽENÉHO SKÓRE SRI

TYP BUDOVY	POČET BUDOV	SRI SKÓRE (%)	SRI hodnocení (A–G)
Komerční budovy	11	26,9	F
Kancelářské budovy	5	24,9	F
Hotely a ubytovny	4	24,0	F
Bytové domy	21	23,0	F
Obecní	3	22,9	F
Vzdělávací	21	22,8	F
Pečovatelské domy	2	21,9	G
Historické	7	13,6	G
Rodinné domy	83	18,9	G
Polikliniky, nemocnice	5	18,1	G
Celkem	162	20,6	F

Indikátor připravenosti budov na chytrá řešení vychází z evropské směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD). Jedná se o překlad anglického termínu Smart Readiness Indicator (SRI) a o nový systém hodnocení budov z pohledu digitalizace a chytrých systémů technických zařízení budov (TZB). Jeho cílem je snížení energetické náročnosti, zvýšení komfortu užívání a příprava budov na integraci do chytrých sítí.

Do hodnocení vstupují zejména systémy vytápění, přípravy teplé vody, větrání, osvětlení, ale také moderní prvky jako je nabíjení elektromobilů či řízení spotřeby energie. Mezi klíčová kritéria dopadu patří především energetická účinnost, pohodlí, údržba, informování uživatele a skladování energie. Výsledkem procesu hodnocení je celkové skóre SRI, které vyjadřuje, do jaké míry je budova schopna fungovat „chytré“ – tedy efektivně a flexibilně reagovat jak uvnitř na potřeby uživatelů, tak navenek na okolní energetickou infrastrukturu. Skóre je vyjádřeno procentním číslem (0–100 %) a písmenným označením třídy (A až G).

nízké skóre je dáno především ambiciózní škálou indikátoru, která počítá s velkou rezervou v oblasti energetické flexibility, a také obecně vysokými požadavky na nejvyšší hodnocenou úroveň funkčnosti.

I přes celkově nízké SRI skóre výsledky naznačují značné rozdíly v použití inteligentních systémů TZB a „smart“ ovládacích prvků v budovách. Nejvyšší průměrné hodnocení bylo zaznamenáno u komerčních budov (26,9 %), zatímco nejnižšího skóre dosahují historické budovy, u nichž je technická renovace obecně složitější (průměr 13,6 %). Rodinné domy mají obvykle také nízké hodnocení SRI (průměr 18,9 %, medián 15,8 %).

V českém kontextu byly budovy často vybaveny jen několika základními technickými oblastmi (vytápění, teplá voda, osvětlení a regulace), bez možnosti hodnotit další oblasti. Především hodnocení dynamické obálky budovy a nabíjení elektromobilů je v ČR výjimečné. Výroba elektrické energie z FVE byla v hodnocení zmiňována, avšak často bez lokální akumulace, což snižuje celkové SRI skóre budovy.

Zajímavým postřehem je nízká korelace SRI s třídou energetické náročnosti budov. I poměrně úsporné budovy z pohledu PENB mohou mít poměrně nízké hodnocení připravenosti na chytrá řešení.

Pilotního hodnocení se zúčastnilo 16 SRI auditorů. Jednalo se obvykle o energetické specialisty, kteří byli vyškoleni v rámci projektu SRI-ENACT. V rámci procesu pilotního hodnocení byli SRI auditori také dotazováni na zpětnou vazbu ohledně samotného procesu hodnocení i indikátoru SRI. Mezi nejčastější připomínky patřil krátký čas potřebný pro hodnocení budovy – průměrně 90 minut u rodinného domu a něco přes 3 hodiny u ostatních typů budov. Energetičtí specialisté často požadovali zpřesnění katalogu funkcí, podle kterého se SRI hodnotí. Dle zpětné vazby je také zřejmé, že metodika SRI se výrazně liší od výpočtu pro PENB – jak z hlediska složitosti, tak způsobu hodnocení, a tyto dva systémy proto nelze přímo porovnávat.

Hodnocení připravenosti budov na chytrá řešení přináší novou klasifikaci budov, a to především z pohledu energetické flexibility a uživatelské přívětivosti. Dle EPBD se očekává povinné hodnocení SRI od poloviny roku 2027 pro velké nerezidenční budovy s kombinovaným výkonem vytápění, chlazení a větrání nad 290 kW. Pilotní hodnocení SRI přineslo první důležité zkušenosti s novým indikátorem a vytvořilo první vyškolené SRI auditory.

V rámci projektu SRI-ENACT vznikl také první seznam SRI auditorů v ČR, dostupný na www.svn.cz/sri

Nástroje a služby pro hodnocení připravenosti budov pro chytrá řešení

V rámci pilotního testování projektu SRI-ENACT bylo vyhodnoceno celkem 162 budov. Největší zastoupení měly rodinné domy a bytové domy. Do testování byly zařazeny i budovy z dalších kategorií – od vzdělávacích zařízení a komerčních objektů přes zdravotnická zařízení až po historické stavby a obecní budovy. Průměrné hodnocení budov dle typu přináší tabulka.

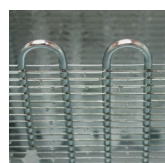
Z výsledků je patrné obecně nízké SRI ohodnocení budov. Průměrné dosažené hodnocení bylo 20,6 % (medián 17,9 %). Nejvyšší dosažená třída byla D, které dosáhly pouze 3 budovy. Nejvyšší ohodnocení jsme zaznamenali u rodinného domu: 61,8 %. Obecně

Michal Staša

michal.stasa@svn.cz

Nové standardy harmonizují výpočty úspor energie napříč EU

S přísnějšími cíli revidované směrnice o energetické účinnosti přicházejí i nelehké otázky: Jaká úspora energie se započítává? Jak se bude úspora vlastně počítat? A jak nám k tomu může pomoci výměna zkušeností napříč jednotlivými členskými státy EU? Nejen těmito otázkami se zabývá projekt *StreamSAVE+*.

Systémy chlazení v průmyslu

Automatizace budov a inteligentní budovy

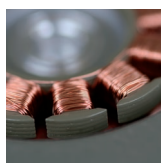
Elektrická vozidla

Veřejné osvětlení

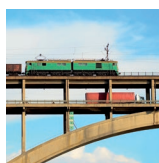
Využití přebytků tepla

Elektrické motory

Změny chování

Změna typu nákladní dopravy

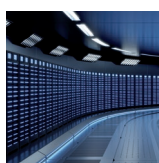
Malé systémy vytápění

Energetická chudoba

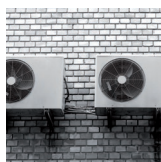
Komplexní renovace budov

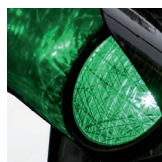
Datová centra – IT vybava

Datová centra – chlazení

Rekuperace tepla a větrání

Řízení veřejné dopravy

15 VYBRANÝCH TÉMAT, PRO KTERÉ PROJEKT STREAMSAVE+ VYVÍJÍ STANDARDIZOVANÉ METODIKY VÝPOČTU ÚSPOR ENERGIE.

V současném evropském kontextu nabývají cíle energetické účinnosti na stále větším významu – zejména v souvislosti s krizí na energetických trzích, přechodem k bezemisní ekonomice a strategiemi jako *REPowerEU*. Členské státy a regiony čelí požadavkům na dosažení stále vyšších úspor, potřebují robustní metodiky k jejich výpočtům a transparentní vykazování dopadů politik. Současně s tím dochází k rychlému vývoji digitálních nástrojů, databází referenčních hodnot a metodik typu bottom-up, které umožňují lepší porovnatelnost mezi státy. Právě zde

vzniká příležitost pro harmonizaci postupů.

StreamSAVE+ je tříletý evropský projekt financovaný programem LIFE a koordinovaný organizací SEVEN. Zaměřuje se na podporu členských států v souladu s články 5 a 8 nové směrnice o energetické účinnosti (EED 2023/1791), a to právě vývojem a zaváděním harmonizovaných metod pro výpočet a ověřování úspor energie.

Jednou z ústředních částí našich aktivit jsou probíhající pravidelné webináře, kde se setkávají energetičtí a techničtí experti, zástupci veřejného sektoru, političtí činitelé, zástupci energetických agentur a asociací i experti ze soukromého sektoru. Na těchto setkáních vybraní odborníci přednášejí o klíčových otázkách výpočtů úspor energie. Díky online formátu mají webináře velký dosah.

Během prvního roku projektu se uskutečnilo celkem pět setkání na témata: systémy monitorování úspor energie v obcích, posouzení úspor energie z programů renovace budov, potenciál úspor v datových centrech, posouzení úspor energie v rámci systémů čištění vod a technologicky zaměřený versus systémový přístup k úsporám energie ve firmách a průmyslu.

Diskuse v rámci webinářů přináší zajímavé poznatky. Některé evropské státy jsou v určitých tématech výrazně napřed a poskytují příklady dobré praxe, jež tato setkání pomáhají sdílet.

Webináře nejen šíří osvědčené postupy, ale ukazují i na provozní, právní a politické překážky, které stále brání efektivní realizaci výpočtu úspor. Tato národní výzva čeká i Českou republiku, která se musí připravit na vykazování úspor energie v rámci EED.

Webináře budou pokračovat po celou délku projektu a hned na podzim naváží tématy ohledně rekuperace tepla z větrání budov a řízení veřejné dopravy. Na webových stránkách projektu lze najít zápisy a prezentace z již proběhlých webinářů i všechny aktuální informace a je možné se registrovat k nadcházejícím webinářům.

Hana Gerbelová

hana.gerbelova@svn.cz

Stránky projektu
projektu *StreamSAVE+*
(streamsavplus.eu)

Mobilizace soukromého kapitálu pro rychlejší renovace veřejných budov

Obce, kraje a další veřejní provozovatelé budov stojí často před paradoxem: musí rychle snižovat spotřebu energie a emise, ale jejich rozpočty a dluhová kapacita nestačí na kapitálově náročné renovace. Řešením je mobilizace soukromého kapitálu prostřednictvím strukturované spolupráce veřejných orgánů s finančními partnery.

Projekt LEVERAGE připravuje půdu pro snazší využívání soukromých zdrojů k financování kapitálově náročných investic do energetické účinnosti a dekarbonizace majetku veřejných institucí, se zaměřením na obce a regiony. Tím reaguje na zásadní problém veřejných orgánů, které nemají dostatečné rozpočty ani možnost zadlužit se v rozsahu potřebném k uskutečnění rozsáhlých investic, jež jsou vyžadovány články 5 a 6 nové směrnice o energetické účinnosti.

K dosažení tohoto cíle bude vyvinut mechanismus nazvaný akcelérátor, který kombinuje metodiku propojování partnerů s praktickým mentoringem a cí-

leným školením. Tento přístup sdružuje soukromé finanční partnery a veřejné orgány, pomáhá jim porozumět vzájemným potřebám, přičemž poskytuje technické znalosti a podporu při přípravě projektových návrhů v rané fázi, aby vznikaly financovatelné projekty zaměřené na kapitálově náročná opatření v oblasti energetické účinnosti a dekarbonizace.

Na základě testování v portfoliu pilotních projektů bude v každé z devíti partnerských evropských zemí vytvořen národní akcelérátor přizpůsobený podmínkám tamního trhu a regulace. V České republice se SEVEN, který je partnerem projektu, zaměří na využití soukromého financování projektů energetických služeb se zaručeným výsledkem (EPC) v kombinaci s dotacemi na komplexní renovace budov.

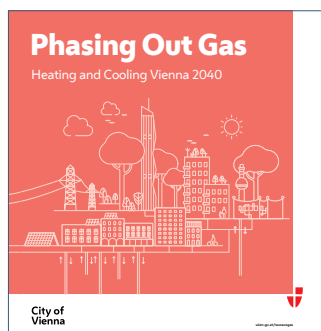
Využití soukromého kapitálu a strukturovaná spolupráce veřejných orgánů s finančními institucemi jsou nezbytné pro dosažení cílů energetické transformace a urychlení investic do renovací veřejných budov.

Jana Szomolanyiová

jana.szomolanyiova@svn.cz

Vídeň ukazuje cestu...

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 1

Phasing Out Gas –
Heating and Cooling
Vienna 2040
(PDF dokument)

Více informací
naleznete na webové
stránce projektu
HeatCOOP

HeatCOOP

Tyto spolky mohou rozdělovat pouze velmi malé podíly ze zisku, většinu musí reinvestovat zpět do bytové výstavby. Město každoročně investuje kolem 500 milionů eur do výstavby a spravuje zhruba 3,1 milionu m² pozemků určených pro sociální výstavbu. Tento systém zajišťuje nejen stabilitu, ale i efektivní kontrolu nad trhem s bydlením.

Nové projekty nad 5 000 m² musí poskytovat minimálně dvě třetiny bytů v kategorii sociálního bydlení při dosažení velmi vysokého standardu bydlení. Hodnoceny jsou přitom cena, kvalita architektury, environmentální kvalita i sociální složení. Díky těmto parametrům je nájemné v městských bytech až o 30 % nižší než tržní, což zajišťuje vysokou dostupnost a stabilní sociální mix. Staví se tak projekty na úrovni celých čtvrtí.

Vídeň se nezaměřuje pouze na výstavbu samotných bytů, ale komplexně plánuje všechny oblasti spojené s bydlením. Příkladem je ambiciózní strategie Ukončení využívání plynu – vytápění a chlazení ve Vídni 2040 (Phasing Out Gas – Heating and Cooling Vienna 2040) zaměřená na postupné odstraňování fosilních paliv v oblasti vytápění a chlazení. Navazuje na Vídeňský plán vytápění 2040 (Vienna Heating Plan 2040).

Cílem této iniciativy je do roku 2040 zajistit, aby všechny budovy ve Vídni byly vytápěny a v případě

potřeby chlazeny pomocí klimaticky neutrálních a obnovitelných technologií. V současnosti tvoří téměř 90 % emisí CO₂ v sektoru budov vytápění plynem. Plán zahrnuje rozšíření a zahuštění stávající sítě dálkového vytápění z 1 300 km na 1 720 km a zavedení stovek nových místních nízkoteplotních sítí. Z pohledu energetické účinnosti se stále více rozvíjí družstevní koncept tzv. studených sítí s využitím tepelných čerpadel na úrovni bytových jednotek nebo naopak celého bloku budov.

Developer v rámci vídeňského modelu zasahuje do projektu až ve fázi soutěže jednotlivých konceptů. Vymezení podmínek připravovaného projektu definuje město již ve fázi územního plánu. Ten stanovuje plochy sociální výstavby budoucích projektů.

Vídeňský model jasně dokazuje, že dostupné městské bydlení lze realizovat kombinací stabilního financování, efektivní regulace developerů, strategické správy pozemků a kontinuální politiky. Praha zatím sází na dílčí projekty a fondy, což brzdí rychlejší náběh dostupného bydlení. Inspirace z Vídně by mohla výrazně pomoci zvýšit efektivitu české městské politiky a posílit dostupnost kvalitních bytů pro širší spektrum obyvatel. Více informací naleznete na webové stránce projektu HeatCOOP.

Jiří Karásek

jiri.karasek@svn.cz

ZPRÁVY

ze SEVEN

Vydavatel: SEVEN, The Energy Efficiency Center, z. ú. – nezisková konzultační a výzkumná organizace, jejímž hlavním posláním je přispívat k ekonomickému rozvoji a zlepšování stavu životního prostředí cestou účinnějšího využívání energie. Zpravodaj je rozšiřován informující o aktuálním dění v oblasti úspor energie v ČR a EU a propagující služby v této oblasti. Přihlášení k odběru: www.svn.cz/zpravy Pro odhlášení z odběru prosím kontaktujte redakci. Přetiskování příspěvků a externí příspěvky: pouze po dohodě s redakcí. Redakce: Jana Szomolanyiová (jana.szomolanyiova@svn.cz), Juraj Krivosík (juraj.krivosik@svn.cz). Grafická úprava: Pavel Cindr. Kontakt: SEVEN, The Energy Efficiency Center, z. ú., Americká 17, 120 00 Praha 2, +420 224 252 115, seven@svn.cz, www.svn.cz

PRE EKOPROUD

Pražská kancelář SEVEN je odběratelem elektrické energie s certifikátem PRE ekoproud, pocházející výhradně z obnovitelných zdrojů energie.

ISO 9001
LL-C (Certification)

ISO 14001
LL-C (Certification)

SEVEN je držitelem certifikátů
ČSN EN ISO 9001:2008
a 14001:2004 schválených
společností LL-C (Certification).

SEVEN
THE ENERGY EFFICIENCY CENTER